

erdiko kaira

Musika

Estankona: gardentasunaren magia

Abizenarekin sinatu du Borja Estankonak bakarka atera duen lehen diskoa. Arean taldeko ahots eta gitarra-jotzaile ohiak ondo umotutako hamar pop-rock pieza ekarri ditu eta ez dira azkenak izango, dagoeneko poltsa bete kanta berri zuzenean probatzen ari baita. Horien berri ordea, izango dugu aurrerago; oraingoz, aurten Baga Bigarekin atera duen diskoaz jardun da gurekin.

GORKA BEREZIARTUA

Argazkiak: Jaime Gartzia

Areanen oso diferentea da proposamen hau baina, *Beste zerbait* kantak badu zure aurreko taldearen arrastoren bat: garapen luzea, esperimentaziorako joera...

Egia esan garai hartan konposatua da. Hura izan zen musika egiten ikasteko nire eskola; hortik nator, eraginak hor daude eta lan egiteko modu horiek ikasi nituen. Gaur egun

beste soinu batekin ari naizela uste dut, dena den: kanta gehienek garapen laburragoa dute eta garai hartan entzuten nuen musika ez dut entzuten, beste sormen egoera batean nago.

Kanta gardenagoak dira bai, pop kutsukoagoak. Bakarka hasi nintzenetik bilatzen aritu naiz gardentasun hori, abestia entzuten duzunean

argi ulertzea nolakoa den eta hor egon dadila nik aurkitu nahiko nukeen magia hori. Musika entzuten dudanean askotan konturatzen naiz badaudela abesti batzuk erraz-erraz sartzen zaizkizunak; bukatzen direnean ez zaituzte eremu arraroetara eramanez, hau da, abesti familiarra iruditu zaizu, baina badakizu inoiz ez duzula entzun. Hori iruditzen zait magikoa. Ze, musika “pertsonala” dela esaten dugunean, askotan –eta ez dakit zergatik– ulertzen dugu musika arraroa izan behar duela, edo iluna izan behar duela, edo zoroarena egiten zabiltzala... Eta ni ez nago batere ados: iruditzen zait lan pertsonala izan daitekeela musika oso argia, lasaitasuneko egoera batetik sortzen dena eta konturatu gabe bihotza pozten dizuna, sakon arnasarazten dizuna.

Entzunaldiekin irabazten duen disko horietakoa dela uste dut.

Lagunen batek esan dit, lehenengoan bi edo hiru gustatu zaizkiola eta apurka-apurka hartu diola gustua disko osoari. Eta hori da bilatzen nabilena, nik neuk ere, nire abestiak entzuten ditudanean, gustatzen zait asko entzun arren ez aspertzeari. Egile bezala askotan entzun behar izaten ditut nire abestiak eta gustatzen zait beti berri iruditzea.

Pop-rock oinarria izanda ere, bestelako eraginak bilatu dituzula esango nuke...

Bai, adibidez *Encendida y feliz*, diskoko bigarren abestia, Granadan (Espainia) bukatu nuen eta badauka folk eragina, flamenkoarena, horregatik dago ziurrenik gaztelaniaz eginda; *Narrasti magikoa* rock klasikoaren formatatik urruntzen da... Horiek biak dira, batez ere, pop-rocketik gehien urruntzen direnak... eta *Hor leku bat* kanta, post-rock ukitua daukana.

Ur horretatik lotoz ekarri dit gogora, zer iruditzen?

Esan didate eragin hori daukala, baita Police taldearena ere. Guztiz ados nago, abesti hori da agian diskoko poperoena: alai da, garbia da, hitzak ere betiko gaztetasunaren aldarrikapena–edo dira... Jotzen duzunean halako egoera alai batean sartzen zaitu.

Kanta batzuek esanahi argia dute, baina beste batzuetan irekiago utzi duzu interpretazioa...

Uste dut badirela bi joera nire idazteko eran eta biek jotzen dut aurrera. Adibidez, *Ihesa* abestiaren kasuan argia da, narrazio osoak ideia bati buruz egiten du berba; eta uste dut

gauzak argi esanez sor dezakezula sentsazio konkretu bat, oso ondo dago. Baina beste batzuetan, agian hitzak egiten beranduago hasi zarela, edo ez duzulako momentua aurkitu, beste gauza batzuei hasten zara jaramon egiten: hitzei, hitzen sonoritateari... Eta joera apur bat surrealistagoa hartzen duzu. Biak gustatzen zaizkit, egia esan: Antonio Vega edo Neil Young bera... aurrekoan entzuten egon nintzen eta abesti batzuetan esaldi bakoitza bere airera doa, eta ukitzen naute pila bat. Beste batzuetan berriz, Ruper Ordorikaren argitasuna eskertzen da, horrek mahai gainean uzten duelako gauza batzuei buruz zer pentsatzen duzun.

Hitzekin ari garenez: Areanekin nabaritu dudanean beste diferentzietako bat hori da, lehen elipsirako joera handiagoa zenuela, letra labur-laburrrak egitekoa; orain luzeago idatzi duzu behar bada...

Lehen beste era batera egiten nituen abestiak eta gaur egun, forma aldetik poperoagoak direnez, eskatzen du gauza gehiago esatea. Gainera garrasiek paper garrantzitsua zeukaten Areanen kantetan, batez ere bigarren diskoan; eta garrasiz gauza gutxi esanda denbora tarte handia bete dezakezu. Baina bueno, hemen ere badaude letra laburrak: *Narrasti magikoa* edo *Encendida y feliz* bezalakoak baziren Areanen. Abesti luzeagoetan bai, jarri behar izan dut idazle lana egiten.

Es da zuretzat oso urruneko ofizioa izan inoiz ezta? Bide batez, pasatzen dizkiezu letrak lagun idazleei, iritzia eman diezazuten?

Kantak egiten ari naizenean ez ditut erakusten, gustatu zaien jakiteko edo oniritziaren bila. Bai egin izan dut esaldi bat beste modu batera nola esaten den galdetu, edo hitz bat ondo esana dagoen... Baina idazleak gertu izatea beti izan da laguntza: anaiak [Igor Estantkona] liburu pila dauzka hemen eta horiek irakurri izan ditut, baita bere poesia ere.

Eta Zantzoa aldizkari literarioan ere parte hartu zenuen 1996tik 1998ra...

Garai hartan hasi nintzen ikusten buruan daukazun berbak jarri litezkeela paperean, argitaratu litezkeela, jendea gustatzen zaio... Errezitaldiak ematen genituen eta hor espermentatu nuen lehenbizikoz jendarean jotzea zer zen. Horrek, azkenean, ildo batean sartzen zaitu eta gero zuk jarraitu egiten duzu, baina inoiz ahaztu gabe horiek izan zirela lehen pausoak.

Areanen lehen diskoaz ari zela, *Rockdeluxe*ko kritikariak zera idatzi zuen: “*Non-dik zatoz?* kantari Borja Estankonak kantautore oso berezia ematen du”. Bakarkako diskoa publikatu duzun honetan, zer iruditzen “kantautore” etiketa hori?

Gogoratzen naiz kritika horretaz, guretzat sorbaldan emandako bultzada izan zen... eta orduan ere “kantautore” hitza irakurri nuenean ez zidan kontrako sentsaziorik eragin. Kantautore asko onak dira eta hala deitu izan zaie inolako arazo barik. Niri ere hala deitzen badi-date, ez daukat arazorik.

Dena den, adierazi izan duzu bazeneukala gogoia bakarka aritzeko. Taldeak asko lotzen du, ala zuk hartu gura zenuen arduragehiago?

Areanen lehen diskoko abesti bi neuk bakarrik jo nituen eta batera geunden bitartean ere kontzertu batzuk ematen nituen bakarrik, nireak sentitzen nituen Areanen kantekin eta nik bakarrik sortutakoekin. Zergatik? Ba askotan, tabernetan bateria ezin sartuz, arazoekin ibiltzen ginelako eta nik ere gogoz egiten nituelako horrelako kontzertuak. Gero, taldea desegin zen, eta hortik dator gaur egungo hau: Arean taldean urteak eman genituen batera, lotura handiko gauza zen, eta apurtu zenean tarte luzea behar izan nuen ikusteko ni kapaz nintzela aurrera ateratzeko. Egia esan, ez nuen nire burua ikusten jende askorekin, proiektua taldekide bat gehiago bezala ulertuz.

Lema onena, norberarena.

Bai, nik atera nahi nuen aurrera, beti ere jendearekin: Jimmy Arrabit eta Itsaso Etxebesterekin nabil, bideoklipa ere egin du Maite Yurrebasok diskorako [*Hor leku bat* kantarekin; ikusi hemen: <http://youtu.be/8i-Cn8pGOWs>] eta esan dezakegu jende asko ibili dela proiektu honetan aportazioa egiten,

Jimmy Arrabit eta Itsaso Etxebeste izan ditu baterian eta baxuan Estankonak bakarkako lehen diskoan.

baina gidaritzan nik daramat. Batez ere abestiak konposatzean nabaritzen da: kantak daukan egitura guztian buru-belarri egotean, amaituta dagoen arte. Lehen disko honetan anaiaren hitzekin abesti bat egin dut, *Idatzia ez dago ezer*, baina kontsideratzen dut bide honetan batez ere ni izango naizela letrak eta abestiak egingo dituen.

Diskoa maiatzean aurkeztu zenuen, nolako harrera izan du?

Jendeari gustatu zaio eta kontzertuetan abesti berri mordoa ere jotzen ari gara, erreperitorio erdia-edo.

Beraz, hurrengo urterako disko berria?

Hori da helburua, bai.

Produktibo zabilta!

(Kar, kar, kar) Beti gustatuko litzaiguke kanta gehiago egitea, konposatzen hastean inoiz ez dut sentsazioa izan oso produktiboa naizenik, baina irteten dira eta hori pozgarria da. ■

www.gpuntua.com

2011ko Gipuzkoako Bertsolari Txapelketa

LASARTE-ORIA

2011-10-08 Herriko antzokia / 17:30

Bertsolariak:
UXUE ALBERDI, AINHOA AGIRREAZALDEGI, INAKI APALATEGI
AMAIA ITURRIOTZ, OIHANA IGUARAN, ANDONI OTAMENDI

IRUN

2011-10-09 Amaia antzokia / 17:30

Bertsolariak:
INAKI ZELAIA, ALAIA MARTIN, HARITZ CASABAL
URKO EGANA, MANEX MUJICA, ASIER SASIETA

